

Rapport från Extern kollegial granskning vid Humanistisk fakultet 2020

Bakgrund

Enligt aktivitet 7 i Umeå universitets *Kvalitetssystem för utbildning* (Dnr FS 1.1-1324-18) ska kollegial extern granskning bidra till att säkra kvaliteten i utbildningens innehåll och genomförande samt ge stöd för kvalitetsutveckling. Fakultetsnämnd är ansvarig för aktivitetens genomförande.

Enligt humanistiska fakultetsnämnden bör en kollegial extern granskning av utbildningsprogram genomföras vart tredje år, medan ett huvudområde som inte har examen inom ett utbildningsprogram men som genom fristående kurser leder till examen granskas vart femte år.

År 2020 är första gången fakulteten genomför extern kollegial granskning enligt det reviderade kvalitetssystemet och därför är det också första gången vi inkluderat huvudområden med fristående kurser i aktiviteten. Utvalda utbildningar var Journalistprogrammet och Programmet för strategisk kommunikation, samt kandidatnivån för huvudområdena Engelska, Estetiska ämnen och Etnologi. På grund av sjukdom kunde inte granskningen av Programmet för strategisk kommunikation genomföras, utan det flyttas fram till 2021.

Tidsramarna för granskningen 2020 kom att bli lite snävare än vad som fortsättningsvis kommer att vara praxis (se bilaga 1). Detta på grund av den utvärdering Universitetskanslerämbetet (UKÄ) ska göra med start under höstterminen av Umeå universitets kvalitetssystem. Granskningen sammanföll dessutom olyckligt med spridningen av Covid-19 och det merarbete som följde med omställningen av undervisning. Rapport från granskare av Estetiska ämnen har blivit sen och institutionernas återkoppling i form av åtgärdsplan har överlag inte den grundliga form de själva önskar. Alla kommer dock att kunna vidareutveckla de åtgärder de önskar göra efter den externa granskningen till den verksamhetsberättelse/verksamhetsplan (Aktivitet 6 i *Kvalitetssystem för utbildning*) som ska lämnas in i december 2020. Vissa åtgärder kommer att kunna genomföras under hösten och kan följas upp i verksamhetsberättelse/verksamhetsplan med efterföljande fakultetsdialog.

Övergripande synpunkter från externa granskare

De externa granskarna hade alla fått "Kvalitetskrav för program och huvudområden", bilaga 2 ur *Kvalitetssystem för utbildning* som grund för sitt arbete. Utvärderingen baserades på utbildningsplan, aktuella kursplaner, examensbeskrivningar, verksamhetsberättelse och verksamhetsplan från de senaste åren, intervjuer med såväl lärare och i några fall studenter. Samtliga inlämnade analyser har varit noggranna.

De utbildningar som i nuläget granskats bedöms genomgående ha god kvalitet och uppfylla de nationella examensmålen. Att synliggöra progression för att nå målen var ett önskemål som återkom vid ett antal granskningar och fakulteten har infört ett system för att redovisa progression

UMEÅ UNIVERSITET

Dnr FS 1.6.2-1704-20

i den matris som ska lämnas in av alla utbildningar i december 2020 (aktivitet 5 i *Kvalitetssystem för utbildning*). Synpunkter har lämnats med förslag på förbättringar, huvudsakligen konkreta och handgripliga förslag – men också några mer långsiktiga och strategiska uppslag har presenterats.

Återkoppling och förslag på åtgärder från institutionerna

Efter att ha tagit del av den externa granskarens rapport har institutionerna haft tid att analysera granskningen och sammanställa en åtgärdsplan. På grund av förenad granskning har Estetiska ämnen inte kunnat göra återkopplingen till angivet datum, men det kommer att följas upp i verksamhetsberättelse/verksamhetsplan tillsammans med den efterföljande dialogen. Som inledningsvis nämndes upplevdes tiden som för knapp för att verkligen kunna göra ett grundligt arbete som inkluderade hela läraryrket på det sätt som var intentionen. Till kommande års omgångar av extern kollegial granskning kommer utbildningarna ha en termin på sig att arbeta med granskarens rapport. Dialogen med de utbildningar som granskades i år kommer att fortsätta och de kommer att ha möjlighet att fördjupa analyser och åtgärdsplan i årets verksamhetsberättelse/verksamhetsplan.

Nedan följer en kort redogörelse av respektive utbildnings åtgärdsplaner.

Engelska:

Efter förslag från granskaren ska man se över möjlighet att anställa ytterligare en lektor i språkvetenskap för att balansera med lärarkompetensen inom den litteraturvetenskapliga inriktningen. Behovet har sedan tidigare diskuterats inom institutionen eftersom befintliga lektorer forskat eller arbetat med administrativa uppdrag, men eftersom en pensionering väntar och behovet tycks permanent så ska en ny diskussion med prefekt initieras.

Efter förslag från granskaren ska huvudområdets lärare utveckla pedagogiken i nätkurserna. Det gäller framför allt möjligheterna till att hålla audiovisuella övningar som gör att nätkurserna får liknande upplägg som campuskurserna. Tidigare har läraryrket i Engelska bedömt att det funnits tekniska hinder med undermåliga verktyg, men efter vårens erfarenheter med Zoom bedöms möjligheterna nu vara goda för att inkludera högre grad av interaktiva övningar. Granskaren efterlyser också mer vetenskapliga artiklar i kurslitteraturen. Det finns men är inte synligt i litteraturlistan, vilket ska åtgärdas, liksom att läraryrket ska se över hur vetenskapliga material kan inkluderas tidigare i kurserna för god progression.

Granskaren har också gett huvudområdet förslag på hur Engelska kan profilera sig nationellt genom att utnyttja olika tekniska, institutionella och ämnesrelaterade resurser och samarbetsmöjligheter som finns vid Umeå universitet. Detta är idéer som huvudområdet tar till sig, men som kräver en längre tidshorisont för att genomföras.

Etnologi:

Efter granskarens rapport har ämneskoordinatoren i Etnologi listat tre aktiviteter som viktiga att prioritera: 1) Att se över och bättre synliggöra progressionen i kursplanerna till kurserna som leder till kandidatexamen. Enligt förslag ska dessutom teoretiska originaltexter återinföras på Etnologi C. Med denna översyn följer också en genomgång av matrisen för nationella examensmål. 2) Att

UMEÅ UNIVERSITET

Dnr FS 1.6.2-1704-20

arbeta med att bättre synliggöra och marknadsföra kandidatexamen i huvudområdet etnologi. 3) Att införa informationstillfällen, med tydliga kontaktuppgifter, inför moduler där studenterna förväntas göra individuella val i samband med studiebesök, övnings- eller examinationsuppgifter så att studenterna kan göra bättre informerade val.

Därutöver ska huvudområdets lärarlag arbeta vidare med granskarens konkreta förslag till förbättringar av Etnologi B, samt ta fasta på de positiva omdömen som granskaren ger utbildningen i framtida planering. Detta för att se hur man kan värna och utveckla kvaliteter i fråga om exempelvis lärares engagemang, forskningsanknytning, samverkansinslag och variationen av undervisningsformer.

Journalistprogrammet:

I den plan som Journalistprogrammet lämnat in efter granskningen lyfts problemet att förutsättningarna för programmet skiljer sig åt från granskarens vardag, främst i fråga om personalresurser. Konsekvensen är att granskaren föreslår en del omfattande ändringar som i nuläget inte kan genomföras. Det som programansvarig för Journalistprogrammet ser att institutionen bör ta fasta på i samband med kommande nyanställningar är att hitta adjunkter på halvtid som också är verksamma inom branschen.

Granskarens huvudsakliga kritik av programmet är dess gemensamma första år med programutbildningarna för medie- och kommunikationsvetenskap. Enligt programansvarig för Journalistprogrammet så har granskaren därmed missat det som är syftet med lösningen, som inte är ekonomisk utan kvalitativ och som dessutom ger studenterna möjlighet att välja alternativ examen längre fram. Granskaren lyfter sedan frågor kring praktikperioder och samverkan genom programmets branschråd, vilket programmets lärarlag ska ta i beaktande inför fortsatt utveckling av programmet. Granskaren vill även att programmet ska ändra moduler till kurser och slå samman vissa moduler till större block, förslag som i mycket går emot rekommendationer från lärosäte och fakultet.

Aspekter som granskaren lyfter fram som positivt är kvaliteter man ska se över så att de vårdas och utvecklas. Det gäller de tematiska profilerna EU och kulturjournalistik, de nya modulerna "Dokumentärt berättande" och "Crossmedia", de lokala målen för examen och den tydliga progressionen i utbildningen.

För att kunna arbeta vidare mer konkret med granskarens synpunkter måste programmet få klart med nyanställningar och ett delvis nytt lärarlag på plats.

Slutsatser från fakulteten

Det är bra att de granskade utbildningarna håller god kvalitet och att utbildningarna redan nu har identifierat möjliga åtgärder för att bibehålla och vidareutveckla kvaliteten på utbildningarna. Från fakultetens sida ser prodekan och utbildningsledare att vi kommer att följa upp utbildningarnas fortsatta åtgärder efter granskningen i verksamhetsberättelse/verksamhetsplan och i efterföljande dialoger. Tiden blev för knapp för de granskade utbildningarna att göra mer kvalitativa planer, så kommande års granskningar ska ge utbildningarna bättre förutsättningar tidsmässigt för analys och aktiviteter.

UMEÅ UNIVERSITET

Dnr FS 1.6.2-1704-20

Under 2020 ska, som inledningsvis nämndes, en ny mall fullt ut implementeras för att redovisa hur utbildningarna svarar mot de nationella examensmålen, samt progressionen i lärandemålen. Mallen introducerades inför 2019, men inte alla huvudområden, främst de som inte har programutbildning, hade möjlighet att använda den. Detta var någonting som flera granskare önskade hade redovisats tydligare. Förhoppningen är att man genom belysningen av matrisen också kan förtydliga progressionen i kursplanernas skrivningar där så behövs.

De samlade erfarenheterna från årets granskning kommer också att meddelas via fakultetsnämnden och den utbildningsstrategiska kommittén så att övriga utbildningar kan ta del av resultatet.